

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

นุชมาศ แก้วกุลทล พย.ม.*

พิศมัย อุลศรี พย.ม.*

ผูกทิพย์ สิงห์คำ พย.ม.*

ปัทมาภรณ์ คงขุนทด พย.ม.*

น้ำฝน ไวยวงค์กร พย.ม.*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องและหลักสูตรภาคพิเศษ) ที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2550 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต 1 คน และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต 2 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 600 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทดสอบค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของอนาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 รายด้านและโดยรวมอยู่ระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x} = 4.37$, $SD. = .50$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.83$, $SD. = .60$) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานบัณฑิต ใน 6 ด้านและโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สาขาพยาบาลศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติโดยตรงต่อชีวิต สุขภาพและอนามัยของประชาชนด้วยความเอาใจใส่ อย่างเอื้ออาทร จึงจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ทางการพยาบาล ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง หลักการและทักษะการปฏิบัติเพื่อให้การพยาบาลแบบองค์รวมแก่ผู้ใช้บริการที่เป็นบุคคล ครอบครัว และชุมชน ในทุกภาวะสุขภาพ ทุกวัย และหญิงตั้งครรภ์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถดูแลตนเองได้ทั้งในภาวะสุขภาพดีและเจ็บป่วยจัดการและตัดสินใจกับภาวะสุขภาพของตนเองได้อย่าง

เหมาะสม การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ มีความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้ใช้บริการโดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิต และคุณค่าของชีวิตมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ มีทักษะทางปัญญา มีความรับผิดชอบ และสามารถสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ¹

* อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมาได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 โดยคำนึงถึงแนวนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาพยาบาลศาสตร์ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ สำหรับในปีพ.ศ.2550 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมาได้มีผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 49 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รุ่นที่ 20 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 2 จำนวน 3 รุ่น นักศึกษาจำนวนรวม 200 คน

การติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ด้านคุณภาพบัณฑิต ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมาจึงได้ทำการสำรวจระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการและผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (TQF) ในบัณฑิตที่ได้ปฏิบัติงานมาแล้วเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1-3 ปี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนการศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ในหมวด 6 ว่า

ด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ในสาขาพยาบาลศาสตร์ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้านที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HED) และลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ เพื่อให้ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

จากคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้มีผู้วิจัยและรายงานไว้ดังนี้ จีรภา นะแสง และคณะ² ได้ทำวิจัยเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา ตามความคิดเห็นของตนเอง ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความสามารถทางวิชาการ ในด้านปฏิบัติการพยาบาล ด้านบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับอัจฉริยา วัชรวิวัฒน์และคณะ³ ที่ได้ศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถเชิงวิชาชีพในเรื่องกระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมาก ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับดีมาก มีบุคลิกภาพและความประพฤติอยู่ในระดับดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ส่วนวราพร ตันทะสุวรรณ และคณะ⁴ ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ต่อมาอีก 1 ปีก็พบคุณลักษณะเช่นเดียวกับการศึกษาของอุไรรักษ์ คัมภีรานนท์ และคณะ⁵ ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 46 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รุ่นที่ 17 ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันคือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใช้บริการ รายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตโดยรวมและด้านวิชาการ/การปฏิบัติงานทางวิชาชีพด้านความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ โดยผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตแตกต่างจากผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ ($P < .05$) โดยผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับที่สูงกว่าผู้บังคับบัญชา และอีก 5 ปีต่อมา นุชมาศ แก้วกุลทล และคณะ⁶ ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาใน ปี พ.ศ. 2548 และปี พ.ศ. 2549 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2548 มีค่าเฉลี่ยรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2549 มีค่าเฉลี่ยรายด้านและโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ด้านความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับวิทยาลัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเช่นอรัญญิกแก้วมหากาฬและพนัสยารวมวิไล⁷ ได้การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา พบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือความสามารถพื้นฐาน ส่วนค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือความสามารถเชิงวิชาชีพ นอกจากนี้ ความสามารถเชิงวิชาชีพในด้านวิจัยได้ค่าเฉลี่ยต่ำ สอดคล้องกับจากรูวรรณ ศุภศรี และศศิธร คำพันธ์⁸ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามผลบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2545, 2546 และ 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาระดับต้นเกี่ยวกับความสามารถเชิงวิชาชีพ

จรรยาวิชาชีพ และความสามารถพื้นฐานของการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ที่สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2545, 2546 และ 2547 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา พบว่า ผู้บังคับบัญชาระดับต้นของบัณฑิตพยาบาลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อความสามารถของบัณฑิตพยาบาลทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุดในด้านจรรยาวิชาชีพ และต่ำสุดด้านการวิจัย

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและคงมาตรฐาน ข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตสะท้อนถึงสิ่งที่ควรพัฒนาให้ตอบสนองปัญหาสุขภาพของชาติและแนวทางการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2550 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2550 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 ตามการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต (ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน) โดยมีลำดับขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตที่ร่วมปฏิบัติงานกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2550 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตรุ่นที่ 49 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) รุ่นที่ 20 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) รุ่นที่ 2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน

ทั้งหมด 600 คน ตามคุณสมบัติที่กำหนดดังนี้

1) ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต หมายถึง นายจ้าง ผู้ประกอบการ หรือหัวหน้างานที่ปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตในหน่วยงานเดียวกัน อาจดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย ผู้ชำนาญการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หรือผู้อำนวยการ ซึ่งมีหน้าที่มอบหมายติดตาม ควบคุมดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตโดยตรง โดยเลือกผู้บังคับบัญชา 1 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต จำนวน 200 คน

2) เพื่อนร่วมงาน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค และ/หรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานในสถานบริการสุขภาพเดียวกันกับบัณฑิต โดยเลือกเพื่อนร่วมงาน 2 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทางจากกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้านที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติและลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาพยาบาลศาสตร์ ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตมีทั้งหมด 6 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็นรายด้านดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านความรู้ จำนวน 6 ข้อ 3) ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 6 ข้อ 4) ด้านสัมพันธระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพจำนวน 7 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย คือ การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) นำเครื่องมือที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของการวัดความเหมาะสมของภาษา โดยยึดถือเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ใน 3 ท่าน ของความเห็นตรงกันใน

แต่ละข้อคำถาม และนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) นำเครื่องมือที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach Alpha Coefficiency) ได้ค่าเที่ยงของเครื่องมือ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตรวจสอบรายชื่อบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง/ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ที่สำเร็จการศึกษา ปีพ.ศ.2550 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา เกี่ยวกับหน่วยงานต้นสังกัด ที่อยู่อาศัยที่สามารถติดต่อได้

2. ออกหนังสือราชการไปยังบัณฑิต เพื่อให้บัณฑิตแต่ละคน ขออนุญาตให้ผู้บังคับบัญชา 1 คน และเพื่อนร่วมงาน 2 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ ใช้เวลาในการในการเก็บข้อมูล 8 สัปดาห์ได้แบบสอบถามกลับ รวมจำนวน 222 ชุด

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมด ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 37 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด กำหนดรหัสของแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลทั้งหมด แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ใช้การวิเคราะห์ ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน โดยการหาเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 ทุกด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = .50) ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .60) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจสูงสุดในเรื่อง ประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดี ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = .62) ส่วนความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในงานได้อย่างเหมาะสม มีความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{x} = 3.52$, S.D. = .77)

2. การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 ระหว่างผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้านของบัณฑิตทุกหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=.43) สำหรับรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$, S.D.=.50) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.83$, S.D.=.60)

ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปี พ.ศ. 2550 ระหว่างผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน พบว่า ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อคุณลักษณะแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

สำหรับผลการประเมินระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และในรายข้อ ประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากบัณฑิตพยาบาลได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา เพราะงานพยาบาลเป็นงานที่ต้องปฏิบัติกับชีวิตมนุษย์ ดังนั้นการปฏิบัติงานพยาบาลจึงต้องยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนอยู่ในหลักศีลธรรมอันดี เป็นสำคัญ^{2,3}

ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และในรายข้อความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในงานได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงสร้างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ซึ่งกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ 1,2,3,4 มีจำนวน 12 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) และพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 3 ปี) มีโครงสร้างหลักสูตรในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษมีจำนวนเพียง 3 หน่วยกิต ซึ่งจะเห็นว่าบัณฑิตอาจมีความสามารถทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าความจำเป็นที่ต้องใช้ในงาน สอดคล้องกับผลการติดตามบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2544 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ของปราโมทย์ ทองสุข และคณะ⁹ ที่พบว่า ควรสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนในระดับมาก ส่วนความจำเป็นของการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในงาน โอกาสได้ใช้ในงานและระดับความสามารถของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง

สถาบันการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตมีคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งลักษณะของการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ทั้ง 3 หลักสูตร ได้มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ

มีความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้ใช้บริการโดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตและคุณค่าของชีวิตมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ต้องมีความสอดคล้องกัน จึงจะช่วยผู้เรียนให้สามารถนำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติได้ ดังนั้นการเรียนภาคทฤษฎี การเรียนในห้องปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลอง และการปฏิบัติในสถานการณ์จริง จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างบัณฑิตให้มีความรู้มีทักษะทางปัญญา มีความรับผิดชอบ และสามารถสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนจนปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ สอดคล้องกับการศึกษาของอังกรียา วัชรวิวัฒน์ และพิริยะลักษณ์ เพชรห้วยลึก¹⁰ ที่พบว่า คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ไม่มีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของปราโมทย์ ทองสุข และคณะ⁹ จากการติดตามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2544 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงานประเมินความสามารถพื้นฐานของบัณฑิตไม่แตกต่างกัน

การศึกษาวิชาชีพพยาบาลศาสตร์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา มี 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ใช้เวลาศึกษา 4 ปี ส่วนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) และพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่องภาคพิเศษ) ทั้ง 2 หลักสูตรนี้จะเหมือนกัน แตกต่างกันเพียงการกำหนดโปรแกรมการศึกษาเท่านั้น บัณฑิตทุกหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ได้รับการรับรองให้มีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และในการจัดการเรียนการสอนของทุกหลักสูตร จะอยู่ภายใต้ปรัชญาเดียวกันของทางวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ที่ว่าบัณฑิตจากสถาบันแห่งนี้จะมีความรู้ความสามารถประยุกต์ศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์อื่น ไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพทั้งด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาล และฟื้นฟู

สภาพ โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการแบบองค์รวม เน้นการดูแลตนเองและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เป็นผู้นำทางการพยาบาลด้วยการศึกษาค้นคว้าวิจัย และนำผลการวิจัยและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนางาน ใฝ่รู้และมีทัศนคติที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาล และกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการประกาศนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2541 โดยกำหนดให้วิทยาลัยในสังกัด จัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัย เพื่อเป็นหลักประกันในการผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การให้บริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพแก่ประชาชน^{11,12}

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น สนับสนุนให้มีการเข้าค่ายฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ กิจกรรมชมรมภาษาอังกฤษ ฯ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ด้านการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความสามารถในการวิเคราะห์ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนทุกมิติ ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ด้านความสามารถในการวิจัยเกี่ยวกับการค้นหาคำตอบในประเด็นปัญหา หรือข้อสงสัย และการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษาใน 6 ด้านตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางการรักษามาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2550 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ซึ่งได้กรุณาให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

1. คณะกรรมการอุดมศึกษา. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และแนวทางปฏิบัติ. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข; 2552.
2. จีระภา นะแสง และ คณะ. สมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา ปีการศึกษา 2547 ตามความเห็นของตนเอง ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน. สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา; 2548.
3. อัจริยา วัชรวิวัฒน์ และ คณะ. การศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี. สราษฏร์ธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี; 2548.
4. วราพร ตันทะสุวรรณ และคณะ. ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษา. นครราชสีมา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา; 2548.
5. อุไรรักษ์ คัมภีรานนท์ และ คณะ. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) รุ่นที่ 17 ปีการศึกษา 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต. นครราชสีมา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา; 2549.
6. นุชมาศ แก้วกุลทล และคณะ. ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีพ.ศ. 2548 และปีพ.ศ. 2549 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข; 2552.
7. อรทัย แก้วมหากาฬ และพนัสยา วรรณวิไล. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2550 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา. สงขลา: สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข; 2552.
8. จารุวรรณ ศุภศรี, ศศิธร คำพันธ์. การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาพ.ศ. 2545, 2546 และ 2547 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา; 2549.
9. ปราโมทย์ ทองสุข. การติดตามผลบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2544 ของคณะพยาบาลศาสตร์ และสถาบันสมทบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์; 2549.
10. อัจริยา วัชรวิวัฒน์ และ พิริยะลักษณ์ เพชรห่วยเล็ก. คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ปีการศึกษา 2543 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี. สราษฏร์ธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี; 2546.
11. อภิวันท์ ไทงามศิลป์, วรรณชนก จันทชุม. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงาน คุณลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพกับตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ทางการพยาบาลของหอผู้ป่วยด้านความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไป ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2553; 28(1): 40-47.
12. ฟองทิพย์ สิ้นแสง, อภิญา จำปามูล. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ป่วย คุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ คุณลักษณะของหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการจัดการความปวดในโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2553; 28(1): 48-55.

The Study of Working Performance Satisfaction on the Graduate Nurses in 2007 from Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima

Nuchamart Gaewgoontol M.N.S*

Pitsamai Ubonsri M.N.S*

Pakatip Singkarm M.N.S*

Pattamaporn Khongkhoontot M.N.S*

Namfon Waithayawongkorn M.N.S*

Abstract

The purpose of this research was to study and compare levels of from supervisors' and colleagues' satisfaction with working performance on a new nurse who from three nursing programs of Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima. Those programs are Bachelor of Nursing Science from class 49th (a 4-year program), Diploma in Nursing Science from class 20th (a 2-years program), and Diploma in Nursing Science from class 2nd (a 3-years program). Participants were purposively recruited by selecting one supervisor and two colleagues for each graduate nurse. The total number of participants was 600.

Data was collected by using a six-dimension Likert scale of working performance, which consists of 40 behaviors grouped into six performance subscales with five Likert scales for each item. Those subscales are ethics and moral, knowledge, cognitive skills, interpersonal skill and responsibility, numerical analysis, communication and information technology skill, and nursing professional skill. Developed by the research team, the scale is shown to be highly reliable (Cronbach's alpha = 0.96). The collected data was analyzed using percentage, means, standard deviations, and t-test.

The results of this study showed that; 1) The supervisors and colleagues were satisfied with the new graduate's nursing performance who graduated in 2007 at a high level both in the combined six subscales and in each subscale. The ethics and moral subscale has the highest mean of satisfaction level. ($\bar{x} = 4.37$, SD. = .50) 2) When compared levels of satisfaction from supervisors and colleagues, on a new graduate's nursing performance, there was no statistical difference both in the combined six subscales and in each subscale ($p = 0.5$).

Keywords: satisfaction, work performance, graduate nurses

* Instructor, Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima